CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU

ÚNMZ TNK 136 Dopravní telematika WG2 Systémy řízení nákladní dopravy a vozového parku

Výroční zpráva za rok 2021

Ing. Eva Gelová

1 Název pracovní skupiny

Název pracovní skupiny WG2: Systémy řízení nákladní dopravy a vozového parku.

2 Činnost skupiny v roce 2021

V roce 2021 zůstává **CEN TC278 WG2** stále neaktivní.

Jednání pracovní skupiny **ISO TC204 WG7** v roce 2021 byla opět ovlivněna pandemií Covid-19 a proběhla virtuálně online, na jaře (30. března 2021) a na podzim (30. září 2021).

Práce se zaměřuje na přípravu nových a revidovaných položek a také na hlasování o případné revizi starších norem.

Rozpracované položky v roce 2021 (normy jednotlivě viz níže ve stavu položek WG2):

- ISO / DIS 24533-2 (2. vydání) ve fázi 40.99
- ISO / CD 15638-23 ve fázi 30.20
- Návrh ISO 15638-25 ve 2021 čeká na udělení PWI
- Návrh Sidewalk and Curb for Automated Vehicles (Chodník a obrubník pro automatizovaná vozidla - kódování a značení prostoru obrubníku pro strojové čtení) – přizvány ISO WG8 a ISO WG19 – bez posunu ve 2021
- Návrh Future of Freight Data Exchange (Budoucnost výměny dat nákladní dopravy) – ve 2021 práce pokračuje ve skupině i s externími spolupracovníky
- Nový návrh ISO TS 7815-1 (Secure Vehicle Interfaces)
- Nový návrh TS 7815-2 (Secure Vehicle Interfaces)

Secure Vehicle Interfaces (SVI) Zabezpečené rozhraní vozidel pro TARV (telematické aplikace pro regulovaná nákladní vozidla). Vzniká ve spolupráci se skupinou WG19 a 18 s cílem vytvořit bezpečné rozhraní pro vozidla všech forem. V plánu je vyvinout verzi pro regulovaná nákladní vozidla:

- již existují řešení v ISO 15638-4
- SVI pro TARV jako TS 7815 doplňuje a nenahrazuje stávající 15638 části 1 a 4, poskytuje úplnou sadu bezpečných rozhraní C-ITS
- možnost zdokonalit architekturu a specifikace pro další praktické aplikace

Gestor TNK136 WG2 se v roce 2021 zúčastnil obou online jednání ISO WG7, protože se přihlásila ke spolupráci na přípravě některých nových položek. Gestor se v roce 2021 účastnil jednání TNK136 online a jednoho prezenčně.

V roce 2021 gestor hlasoval o následujících položkách:

- TS 7815-1
- TS 7815-2
- SR ISO 18495-1:2016
- ISO CD 15638-23

V rámci činnosti WG2 byly v roce 2021 připraveny nové extrakty z následujících norem (normy jednotlivě blíže viz níže ve stavu položek WG2):

- ISO 15638-20
- ISO 15638-4
- ISO 15638-24

Pro ITSpedii bylo Standard týmem připomínkováno první heslo WG2 v červnu 2020. Podle takto nastavené metodiky byla připravena i hesla v roce 2021. Současný stav ITSpedických hesel ve WG2 je následující:

Hotová hesla po připomínkování v roce 2020 (podrobnosti viz závěrečná zpráva za rok 2020):

1. Inteligentní dopravní systémy pro nákladní dopravu (nadřazené heslo)
2. Tachograf jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
3. Přístup nákladních vozidel jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
4. Inteligentní parkování nákladních vozidel jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
5. Pozice nákladního vozidla jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
6. Monitorování zásilky jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
7. Sledování přepravy nebezpečného zboží jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
8. Vážení za jízdy jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce

Hotová hesla po připomínkování v roce 2021:

9. Sledování rychlosti nákladního vozidla jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce
10. Záchranný systém nákladního vozidla jako aplikace v univerzální vozidlové jednotce

Hotová nová hesla v roce 2021:

11. Systém pro výměnu informací v multimodální nákladní přepravě
12. Systém identifikace, monitorování a řízení v nákladní přepravě

3 Stav položek

Normy s názvy a stavem položek:

SWG7.1:

ČSN ISO 17687: ITS – Obecné řízení vozového parku a provoz komerční nákladní dopravy – Datový slovník a soubory zpráv pro elektronickou identifikaci a monitorování dopravy nebezpečných materiálů/zboží (ISO 2007, ČSN překladem 2014)

SWG7.2:

ČSN ISO TS 24533: ITS – Elektronický informační systém pro usnadnění pohybu nákladu a jeho přesunů mezi dopravními druhy – Metodika výměny informací silniční dopravy

(EFM) (ISO 2012, ČSN překladem 2013, v ISO v současnosti s revizí a změnou z TS na ISO 24533-2)

ISO / DIS 24533-2: ITS – Elektronický informační systém pro usnadnění pohybu nákladu a jeho přesunů mezi dopravními druhy – Část 2: Společný systém podávání zpráv (v ISO rozpracováno, posun k DIS, nyní fáze 40.99)

ISO TS 17187 (2. vydání): ITS – Elektronická výměna informací pro usnadnění pohybu nákladu a jeho přesunů mezi dopravními druhy – Řídicí pravidla pro podporu metod elektronické výměny informací (revize v ISO 2019, 1. vydání zavedeno, 2. vydání nezavedeno jako ČSN)

SWG7.3:

ČSN ISO 26683-1: ITS – Identifikace obsahu nákladních dopravních prostředků a komunikační architektura (FLC-CIC) Část 1: Kontext, architektura a referenční normy (ISO 2013, ČSN originálem 2013)

ČSN ISO 26683-2: ITS – Identifikace obsahu nákladních prostředků a komunikační architektura (FLC-CIC) – Část 2: Profily rozhraní aplikace (ISO 2013, ČSN originálem 2013)

ISO 26683-3: ITS – Identifikace obsahu nákladních prostředků a komunikační architektura (FLC-CIC) – Část 3: Informace z monitorování podmínek zásilky během přepravy (ISO po revizi 2019, ČSN originálem 2020)

ISO 18495-1: ITS – Komerční nákladní doprava – Viditelnost vozidel v dodavatelském řetězci – Část 1: Architektura a definice dat (ISO 2016, nezavedena jako ČSN, v současnosti revize, v současnosti hlasování o revizi)

SWG7.4:

ISO 15638: ITS – Rámec pro spolupracující telematické aplikace pro regulaci komerčních nákladních vozidel (TARV), s částmi 1-24:

1: Rámec a architektura (ISO 2012, ČSN překladem 2014)

2: Parametry společné platformy (ISO 2013, ČSN originálem 2014)

3: Požadavky, postupy certifikace a opatření dohledu nad poskytovateli regulovaných služeb (ISO 2013, ČSN originálem 2014)

4: Požadavky na zabezpečení systému (v ISO jako TS ve 2020, ČSN originálem 2020)

5: Generické informace o vozidle (ISO 2013, ČSN originálem 2014)

6: Regulované aplikace (ISO 2014, ČSN originálem 2015)

7: Ostatní aplikace (ISO 2013, ČSN originálem 2014)

8: Monitorování přístupu vozidel (VAM) (ISO 2014, ČSN originálem 2015)

9: Vzdálené monitorování elektronického tachografu (RTM) (ISO 2020, nezavedena jako ČSN)

10: Záchranný systém EMS/eCall (ISO TS 2013, konverze ISO 2017, ČSN originálem 2018)

11: Záznam pracovního režimu řidiče (DWR) (ISO TS 2013, konverze ISO 2014, ČSN originálem 2015)

12: Monitorování hmotnosti vozidla (VMM) (ISO TS 2013, konverze ISO 2014, ČSN originálem 2015)

13: Informace o hmotnosti vozidla pro řízení a vymáhání jurisdikcí (MICE) (ISO TS 2015, nezavedena jako ČSN)

14: Řízení přístupu vozidla (VAC) (ISO TS 2013, konverze ISO 2014, ČSN originálem 2015)

15: Monitorování pozice vozidla (VLM) (ISO TS 2013, konverze ISO 2014, ČSN originálem 2015)

16: Monitorování rychlosti vozidla (VSM) (ISO 2014, ČSN originálem 2015)

17: Monitorování zásilky a pozice (CLM) (ISO 2014, ČSN originálem 2015)

18: Monitorování přepravy ADR (ADR) (ISO TS 2013, konverze ISO 2017, ČSN originálem 2018)

19: Inteligentní parkoviště (VPF) (ISO TS 2013, nezavedena jako ČSN)

20: Vážení vozidel za jízdy (WiM) (ISO 2020, nezavedena jako ČSN)

21: Monitorování a vymahatelnost regulovaných vozidel pomocí senzorů na straně infrastruktury a sběru dat z vozidla (ISO 2018, nezavedena jako ČSN)

22: Monitorování stability nákladního vozidla (ISO 2019, nezavedena jako ČSN)

23. Monitorování pneumatik (od 2019 příprava v ISO, v současnosti hlasování DIS, nezavedena jako ČSN)

24. Poskytování bezpečnostních informací (ISO 2021, nezavedena jako ČSN)

4 Předpoklad prací v plánu normalizace

Priority a zařazení norem v Národním plánu do kategorií dle potřeb ČR pro rok 2022 byly zachovány u většiny položek, kromě následujících:

- ISO 15638-5 se přesouvá z C do B v důsledku nárůstu pravděpodobnosti rozšíření zavádění C-ITS, včetně služeb pro nákladní dopravu
- ISO 15638-10 se přesouvá z B do A z důvodu fáze rozpracovanosti rozšíření eCall pro nákladní a další vozidla, zde je jako součást C-ITS
- ISO 18495-1 se přesouvá z C do B z důvodu strmého nárůstu poptávky po zboží z e-shopů, potíží s plynulostí zásobování v mezinárodní dopravě a nedostatku některých druhů zboží na českém trhu

Letos nové položky byly zařazeny následovně:

- ISO 15638-23 je nyní v kategorii C
- ISO 15638-24 je v kategorii B z důvodu budoucí možné použitelnosti na české silniční síti

V roce 2022 se předpokládá účast na přípravě nových položek, hlasování u rozpracovaných a nových položek ISO, případně u položek k revizi.

V rámci činnosti WG2 budou připraveny další vhodné extrakty, vybrané pro rok 2022.

Bude pokračováno v práci na dalších heslech ITSpedie v množství podle potřeby a kapacity TNK, a to na přípravě nových; všechna předchozí rozpracovaná i nová hesla byla připravena dle připomínkového řízení z roku 2020 a jeho metodiky.

Na webu StandardLand bude pokračováno v publikaci a započatých pracích na propojení modulů, obdobně jako v předchozím období.

5 Hodnocení činnosti skupiny WG2

Činnost skupiny ISO TC204 WG7 v roce 2021 probíhala bez problémů. Jednání proběhla online z důvodu pandemie Covid-19. Nově je ČR zapojena v přípravě některých položek. Činnost CEN WG2 je i na konci roku 2021 stále zastavena a neobnovena. Povinnosti ÚNMZ TNK136 WG2 byly v roce 2021 splněny na české i mezinárodní úrovni.

V Brně dne 23d. 11. 2021

Ing. Eva Gelová